

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **Jaroslav Špaček – TEPELNÉ IZOLACE**, se sídlem Blanická 834/140, Ostrava, proti žalovanému: **Energetický regulační úřad**, se sídlem Masarykovo nám. 5, Jihlava, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19. 12. 2024, č. j. 30 A 73/2024 - 57,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Řízení **s e z a s t a v u j e**.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (stěžovatel) domáhal zrušení v záhlaví označeného usnesení, kterým krajský soud odmítl jeho žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného jako nepřípustnou podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 85 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Nezákonný zásah spatřoval v tom, že mu žalovaný svým postupem ve správním řízení sp. zn. OSS 07907/2020 ERU týkajícím se obnovy řízení brání v plnění závazku spočívajícího v respektování Pravidel provozování distribučních soustav vydaných dle § 17 odst. 7 písm. g) zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona, jak mu ukládá smlouva uzavřená dne 29. 12. 2005 s právním nástupcem Severomoravské energetiky, a.s. Jeho žádost o obnovu řízení žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 17. 9. 2024, č. j. 07379 17/2024 ERU. Toto rozhodnutí napadl stěžovatel dne 7. 10. 2024 rozkladem, o němž žalovaný zatím nerozhodl.

[3] Podáním ze dne 3. 2. 2025 požádal stěžovatel o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce v řízení o kasační stížnosti. Tento návrh však Nejvyšší správní soud zamítl usnesením ze dne 6. 3. 2025, č. j. 1 As 4/2025 - 56, pro zjevnou neúspěšnost kasační stížnosti. Dospěl přitom k závěru, že stěžovatel brojil proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o obnovu řízení. Podle § 100 odst. 6 ve spojení s § 152 odst. 1 zákona č. 500/2002 Sb., správní řádu, má stěžovatel k dispozici jako opravný prostředek proti tomuto rozhodnutí rozklad k Radě Energetického regulačního úřadu. Je proto zcela zjevné, že se stěžovatel nemůže domáhat ochrany svých práv podáním zásahové žaloby dle § 82 a násl. s. ř. s. Stěžovatel se případně může bránit prostřednictvím žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s., avšak teprve poté, co v souladu s § 68 písm. a) s. ř. s. bezvýsledně vyčerpá řádné opravné prostředky před správním orgánem, tedy poté, co orgán druhého stupně rozhodne o podaném rozkladu. Je tak nepochybné, že žaloba stěžovatele nemohla být úspěšná, neboť postup žalovaného nelze považovat za nezákonný zásah. Stejně tak již na první pohled nemůže být úspěšná kasační stížnost, kterou stěžovatel brojí proti odmítnutí takové žaloby krajským soudem.

[4] Současně soud stěžovatele vyzval k předložení plné moci udělené advokátovi a zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost, oboje ve lhůtě 15 dnů od doručení daného usnesení. Současně jej poučil o následcích, nevyhoví-li dané výzvě. Toto usnesení bylo stěžovateli doručeno do jeho datové schránky dne 16. 3. 2025. Posledním dnem lhůty k zaplacení soudního poplatku tudíž bylo pondělí 31. 3. 2025.

[5] Stěžovatel poslední den stanovené lhůty požádal, aby soud tuto lhůtu pro zaplacení soudního poplatku a doložení náležitého právního zastoupení dle § 106 odst. 3 s. ř. s. prodloužil. Tuto svou žádost odůvodnil tím, že v současné době se nachází v „*nedobré majetkové a příjmové situaci příčinně související s neoprávněnými zásahy státem licencovaných dodavatelů a státních orgánů do žalobcova drobného podnikání*“. Dále uvedl, že v opačném případě mu hrozí újma, neboť „*pomocí zásahové žaloby potažmo kasační stížnosti proti jejímu odmítnutí, nebude v nejkratším čase, bezprostředně a bez průtahů schopen odstranit stav ohrožení, aby stabilizoval bezpečnost místa ku prospěchu obecných zájmů na ochraně života, zdraví a majetku v důsledku nezákonného zásahu žalovaného*“. Závěrem poznamenal, že očekává, že soud této žádosti vyhoví, jak to učinil i v jiných jeho věcech (viz usnesení ze dne 16. 8. 2024, č. j. 5 As 88/2024 - 33, nebo ze dne 28. 11. 2024, č. j. 6 As 210/2024 - 39).

[6] Soud však této žádosti o prodloužení lhůty nevyhověl.

[7] Soud se předně zabýval lhůtou k zaplacení soudního poplatku, protože případné zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před odmítnutím kasační stížnosti pro nedoložení plné moci (usnesení ze dne 3. 8. 2016, č. j. 2 Afs 111/2016-29, ze dne 19. 10. 2016, č. j. 3 As 207/2016-35, ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 As 240/2016-70, či ze dne 22. 3. 2018, č. j. 8 As 227/2017-35).

[8] Podle § 47 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Tímto zvláštním zákonem je v nyní posuzované věci zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, který v § 9 odst. 1 stanoví, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační

pokračování

stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.

[9] Současně podle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích platí, že soud pro nezaplacení soudního poplatku řízení nezastaví, je-li nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by poplatníku mohla vzniknout újma, a poplatník ve lhůtě určené soudem ve výzvě podle odstavců 1 a 2 sdělí soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doloží, že bez své viny nemohl poplatek dosud zaplatit.

[10] Soudní poplatek za řízení o kasační stížnosti je v souladu s § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 4 odst. 1 písm. d) téhož zákona splatný již vznikem poplatkové povinnosti, tedy současně s podáním kasační stížnosti. Ústavní soud k tomu v usnesení z 15. 5. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1334/18, dodal, že „*již samotná povinnost soudů vyzvat poplatníka k úhradě splatného soudního poplatku je do jisté míry beneficiem, jelikož poplatková povinnost je jednoznačně určena zákonem a žalobcům v zásadě nic nebrání, aby ji řádně splnili již při podání žaloby*“ (zde kasační stížnosti).

[11] Dále pak podmínky § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích jsou splněny tehdy, pokud je poplatník schopen a ochoten soudní poplatek uhradit, jen mu v tom zabránila jiná událost. Dané ustanovení tedy nemíří na situaci, ve které poplatník tvrdí, že není schopen soudní poplatek uhradit z důvodu svých nepříznivých majetkových poměrů a nebylo mu přiznáno osvobození od soudních poplatků (usnesení ze dne 17. 12. 2019, č. j. 1 As 321/2019-72 či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 7. 2015, sp. zn. 32 Cdo 76/2015).

[12] Na situaci stěžovatele tedy § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích nedopadá. Stěžovatel netvrdí, že je schopen poplatek zaplatit a pouze mu v tom brání nějaká jiná událost; tvrdí, že poplatek schopen zaplatit není. Netvrdí přitom, že by byla dána nějaká dočasná překážka, která by mu v zaplacení soudního poplatku bránila. Jím tvrzený důvod (dlouhodobá nemajetnost) je důvodem pro případné osvobození od soudního poplatku. Nejvyšší správní soud však stěžovatele od soudního poplatku neosvobodil, jelikož vyhodnotil jeho kasační stížnost jako zjevně neúspěšnou. Z tohoto důvodu lze též dospět k závěru, že zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku ani nemůže stěžovateli způsobit újmu předpokládanou v ustanovení § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích (shodně též viz usnesení ze dne 23. 4. 2013, č. j. 4 As 55/2013 - 27).

[13] Jelikož stěžovatel tedy nezaplatil soudní poplatek a není dán důvod pro nezastavení řízení dle § 9 odst. 4 písm. c) zákona o soudních poplatcích, zastavil Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti podle § 47 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s. s ohledem na § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

[14] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že si je vědom skutečnosti, že v jiných věcech stěžovatele soud vyhověl jeho obdobné žádosti a lhůtu prodloužil, tento postup však v žádném případě není „automatický“ a „samozřejmý“, a stěžovatel tak nemůže očekávat, že soud bude jeho žádostem vyhovovat vždy a ve všech případech. Ostatní souzené věci stěžovatele nejsou identické a vždy záleží na konkrétních skutečnostech, jak

soud o dané žádosti rozhodne. V nyní souzené věci pak soud mimo jiné přihlédl k tomu, že kasační stížnost stěžovatele vyhodnotil jako zjevně neúspěšnou a tvrzenou újmu jako lichou, neboť žádná reálná újma mu postupem Nejvyššího správního soudu vzniknout nemůže. Již krajský soud v napadeném usnesení stěžovateli zcela správně uvedl, že se soudní ochrany může domáhat teprve poté, co v souladu s ustanovením § 68 písm. a) s. ř. s. bezvýsledně vyčerpá řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, tedy poté, co orgán druhého stupně rozhodne o podaném rozkladu, to však stěžovatel setrvale pomíjí. Předně však platí, že prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku je postup zcela výjimečný a vyhrazený pro mimořádné situace, nejde o „pravidelnou“ součást řízení o kasačních stížnostech stěžovatele.

[15] Nejvyšší správní soud dodává, že nerozhodoval o žádosti stěžovatele o prodloužení lhůty k předložení plné moci. Vzhledem k tomu, že postup spočívající v zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku má přednost před případným odmítnutím návrhu pro chybějící zastoupení advokátem, nebylo třeba posuzovat splnění podmínky zastoupení ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s., ani rozhodovat o žádosti o prodloužení lhůty stanovené k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 3 věty první, ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť řízení o kasační stížnosti bylo zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu